

RIGHTS OF PETIONERS TO FREE ACCES AND DISSEMINATION OF INFORMATION

In case of public sessions of local self-government bodies, the requirement to provide information "as appropriate" does not imply an obligation to provide information to persons attending such sessions. Article 26 paragraph 5 of the Constitution cannot not be construed as a mirror image of Article 26 paragraphs 1 and 2 of the Constitution, i.e. the right of every person to information laid down in Article 26 paragraphs 1 and 2 does not entail a corresponding obligation on the part of local self-government bodies under Article 26 paragraph 5.

(Finding of the Constitutional Court of the Slovak Republic Ref. No. I. ÚS 57/00 of 26 April 2001)

- PRÁVA NAVRHOVATEĽOV NA SLOBODNÉ PRIJÍMANIE A ROZŠIROVANIE INFORMÁCIÍ

V prípade verejného rokovania orgánov územnej samosprávy sa povinnosť „primeraným spôsobom“ poskytovať informácie o svojej činnosti nemôže vzťahovať na tých, ktorí sa takéhoto rokovania priamo zúčastňujú. Ustanovenie čl. 26 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky nemožno totiž chápať ako zrkadlový obraz čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, teda tak, že by čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky stanovoval právo každého na informácie a čl. 26 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky tomu zodpovedajúcu povinnosť orgánu územnej samosprávy.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 57/00 z 26. apríla 2001)

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu dňa 26. apríla 2001 v senáte zloženom z predsedu Daniela Švábyho a sudcov Lajosa Mészáros a Štefana Ogurčáka prerokoval ústavnú sťažnosť M. K., bytom D. n. V., a A. Š., bytom D. n. V., obaja zastúpení advokátom JUDr. J. H., B. B., ktorou namietali porušenie ich základných práv zakotvených v čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26, čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 a v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000 a zo dňa 26. júna 2000 bez evidenčného čísla, za účasti mesta Dubnica nad Váhom, právne zastúpeného komerčným právnikom JUDr. Š. D., D. n. V., a takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, a uznesením Mestského

zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom bez evidenčného čísla zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, boli porušené práva navrhovateľov na slobodné prijímanie a rozširovanie informácií pomocou zvukového a zvukovo-obrazového záznamu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 13 ods. 2 v spojení s čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený dodatok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, a uznesenie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom bez evidenčného čísla zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, sa zrušujú.

3. Vo zvyšnej časti sa návrhu nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnou sťažnosťou v zmysle čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) sa navrhovatelia M. K. a A. Š., zastúpení advokátom JUDr. J. H., domáhali vydania nálezu, podľa ktorého uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, a uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, došlo k porušeniu základného práva navrhovateľov na informácie a ich slobodné vyhľadávanie,

prijímanie a rozširovanie podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26, čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 a čl. 1 a podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Ďalej požadujú, aby Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesenie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený dodatok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, ako aj uznesenie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, zrušil.

Podľa navrhovateľov ústava vo svojom čl. 26 garantuje slobodu prejavu a právo na informácie, lebo podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sú sloboda prejavu a právo na informácie zaručené, pričom podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Obsah práva na informácie ústavný súd vymedzil už tak, že „prostredníctvom práva prijímať, vyhľadávať a rozširovať idey a informácie sa každému umožňuje dozvedieť sa informáciu a získať ju do svojej dispozičnej sféry a v nej informáciu spracovať pre svoju potrebu i potrebu iných, keďže v súlade s ústavou k nemu patrí aj právo informáciu ďalej rozširovať. Právo prijímať, vyhľadávať a rozširovať idey a informácie zaručuje možnosť získať informáciu priamo zo známeho zdroja na vopred známy účel, ak existuje možnosť informáciu vyhľadať, ako aj príležitosť vyhľadať informácie, ktoré oprávnená osoba bezprostredne nepotrebuje na vopred známy účel, ale dá sa predpokladať, že očakávaná informácia bude pre túto osobu užitočná. Právo prijímať, vyhľadávať a rozširovať idey a informácie chráni možnosť dostať informácie pasívnym správaním oprávnenej osoby aj možnosť získať informácie aktívnym správaním oprávnenej osoby“ (II. ÚS 28/96). V zmysle čl. 26 ods. 5 ústavy sa štátnym orgánom a orgánom územnej samosprávy ukladá povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti. Týmto ustanovením je zaručená vyššia kvalita práva na informácie, lebo vymedzené subjekty, medzi ktoré bezpochyby patrí aj mestské zastupiteľstvo, majú povinnosť vlastnou činnosťou rozširovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Orgány územnej samosprávy

poskytujú informácie na požiadanie (napr. v zmysle § 25 ods. 7 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), v zmysle ustanovení zákona č. 171/1998 Z. z. o prístupe k informáciám o životnom prostredí) alebo je možné získavať informácie do dispozičnej sféry priamo účasťou na rokovaní týchto orgánov, pokiaľ tieto rokovania nie sú zákonom predpísaným spôsobom vyhlásené za neverejné. Ústava, ale ani zákon o obecnom zriadení priamo nestanovujú, akým spôsobom je prípustné získavať, vyhľadávať a rozširovať informácie z verejných zasadnutí samosprávnych orgánov. V tejto súvislosti vychádzajúc z princípu zakotveného v čl. 2 ods. 3 ústavy ústavný súd už judikoval, že ústava ponecháva v dispozičnej sfére každého oprávneného subjektu rozhodnúť, ako právo prijímať, vyhľadávať a rozširovať informácie o verejných veciach uplatní a či pri tom využije technické zariadenia určené na vyhotovenie obrazového, zvukovo-obrazového alebo zvukového záznamu. Navrhovatelia tu opäť odkazujú na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 28/96.

Ďalej poukazujú na to, že mesto Dubnica nad Váhom má asi 26 000 obyvateľov, pričom rokovacia miestnosť mestského zastupiteľstva má len asi 400 miest. Dňa 26. júna 2000 sa mal prejednávať na rokovaní mestského zastupiteľstva nový cenník poplatkov za vývoz odpadov, čo sa vnímalo ako mimoriadne závažný problém samosprávy. Rokovanie mestského zastupiteľstva bolo zvolané na značne neobvyklý čas 13.30 h, hoci podľa rokovacieho poriadku sa rokovanie zvyčajne začína až o 15.30 h, čím sa väčšine obyvateľov neumožnilo zúčastniť sa rokovania z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti. Rokovanie mestského zastupiteľstva bolo verejné, nebolo v zmysle § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení vyhlásené za neverejné. Verejnosť rokovania orgánov samosprávy tak v zmysle zákona o obecnom zriadení, ako aj v zmysle čl. 1, čl. 2 ods. 1 a 3, ako aj čl. 26 ústavy nemôže byť obmedzená iba na možnosť byť na rokovaní fyzicky prítomný. Pojem verejnosti musí mať v zmysle citovaných ustanovení ďaleko širší obsah. Zmyslom inštitútu verejnosti rokovania určitého orgánu je možnosť pre kohokoľvek získať informácie o takomto rokovaní, o jeho priebehu, jeho obsahu, ako aj možnosť občianskej kontroly nad výkonom zverenej štátnej moci v zmysle čl. 2 ods. 1 ústavy. Verejnosť rokovania rovnako

znamená, že získané informácie možno ďalej voľne rozširovať. Na základe argumentu a contrario a analýzou § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení možno dospieť k rovnakému názoru, lebo rokovanie mestského zastupiteľstva možno vyhlásiť v zmysle tohto zákonného ustanovenia za neverejné v záujme štátu (napr. v prípade prejednávania štátneho tajomstva), pričom toto opatrenie má zamedziť zverejneniu a následnému šíreniu informácií, ktoré spadajú pod zákonom ustanovenú ochranu. Ústava teda garantuje právo na informácie z verejného rokovania mestského zastupiteľstva, ako aj právo tieto informácie vyhľadávať, prijímať a rozširovať. Pri prijímaní a rozširovaní informácie je možné použiť ľudské zmysly v spojení s ľudskou pamäťou. Tento spôsob prijímania a šírenia informácií má svoje fyziologické limity a pokiaľ ide o informácie z rokovaní mestského zastupiteľstva, je možné použiť tento spôsob prijímania a rozširovania informácií efektívne skôr v obci malej, nie však v meste, ako je Dubnica nad Váhom. Druhý možný spôsob prijímania a rozširovania informácií je použitie technických prostriedkov umožňujúcich prijímanie skutočne autentických informácií a ich jednoduché šírenie, napr. v komunite mesta. Podľa názoru navrhovateľov možno s určitosťou tvrdiť, že ústava vo svojom čl. 26, ako aj zákon o obecnom zriadení v § 12 ods. 4 negarantuje právo na informácie iba osobám prítomným na konkrétnom rokovaní mestského zastupiteľstva, ale bez rozdielu všetkým osobám, ktoré sa k informáciám o priebehu a obsahu rokovania môžu dostať rôznym spôsobom. Môže pritom ísť o ústne podanie informácií od prítomných osôb alebo o vypočutie, resp. zhliadnutie vyhotoveného záznamu. Pritom právo na informácie v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy nie je absolútne. Možno ho obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Postup mestského zastupiteľstva bol však v danom prípade tak v súvislosti s doplnkom rokovacieho poriadku, ako aj v súvislosti s nesúhlasom s vykonaním záznamu v rozpore s taxatívne vymedzenými podmienkami, za akých možno právo na informácie obmedziť.

V ďalšom navrhovateľa dospievajú k záveru, že nie je splnená ani jedna podmienka čl. 26 ods. 4 ústavy pre to, aby bolo možné v danom prípade právo na

informácie obmedziť. V súvislosti s podmienkou, že toto právo možno obmedziť iba zákonom, poukazujú na to, že jediným zákonom a jediným zákonným ustanovením, ktoré sa problematikou zaoberá, je zákon o obecnom zriadení, a to konkrétne § 12 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého rokovanie mestského zastupiteľstva možno vyhlásiť za neverejné iba vtedy, ak sa prerokúvajú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme. V konkrétnom prípade však tomu tak nebolo, a preto doplnok k rokovaciemu poriadku ukladajúci každému, kto chce použiť akékoľvek záznamové zariadenia, povinnosť žiadať povolenie od mestského zastupiteľstva nemá v zákone oporu. Preto ani rozhodnutie mestského zastupiteľstva zo dňa 26. júna 2000 o nesúhlase vyhotoviť záznam z rokovania mestského zastupiteľstva sa neopieralo o zákon. V konečnom dôsledku tým došlo ku porušeniu práva navrhovateľov na informácie v zmysle čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, lebo navrhovatelia nemohli s použitím technických zariadení získať informáciu do svojej dispozičnej sféry a v nej informáciu spracovať pre svoju potrebu i potrebu iných.

V súvislosti s podmienkou, že má ísť o „opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“, poukazujú na platnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorú reflektuje aj ústavný súd vo svojej vlastnej judikatúre (II. ÚS 28/96), a dospievajú k záveru, že doplnok k rokovaciemu poriadku mestského zastupiteľstva stanoveným podmienkam nevyhovuje. Čo sa týka podmienky, že má ísť o sledovanie legitímneho cieľa, ktorým je ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia a mravnosti, sú navrhovatelia taktiež tej mienky, že ani doplnok rokovacieho poriadku mestského zastupiteľstva, ale ani uznesenie mestského zastupiteľstva zo dňa 26. júna 2000 takéto legitímne ciele nesledovali.

Ďalej sú navrhovatelia toho názoru, že došlo k porušeniu čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy, čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ústavy, ako aj čl. 1 ústavy. Vychádzajúc z toho, že navrhovatelia sú členmi a navrhovateľ M. K. aj štatútom mimovládnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny – Dubnická Environmentálna Skupina (ďalej len „DES“) a keďže DES ako ekologická ochranárska

organizácia zameraná na environmentálnu výchovu a minimalizáciu odpadov aktívne pôsobí v Dubnici nad Váhom asi 8 rokov a je všeobecne známa kritickým postojom voči odpadovému hospodárstvu Dubnice nad Váhom, ako aj kritickým postojom voči predstaviteľom mesta Dubnica nad Váhom (prebieha súdny spor DES voči mestu Dubnica nad Váhom na Okresnom súde v Trenčíne o sumu, ktorú malo mesto Dubnica nad Váhom DES v priebehu rokov 1996 – 1998 zaplatiť), používajú sa tieto skutočnosti zo strany primátora mesta Dubnica nad Váhom často pri verejnej kritike DES a jej predstaviteľov. Vzťahy navrhovateľov s orgánmi mesta Dubnica nad Váhom preto možno označiť za nie veľmi dobré. Podľa názoru navrhovateľov mestské zastupiteľstvo vo svojom rozhodnutí o nesúhlase s vykonaním záznamu prihliadalo na to, kto chce záznam vykonávať. Práve preto, že navrhovatelia patria k ochranárskej organizácii DES a že osobné vzťahy predstaviteľov mesta Dubnica nad Váhom a navrhovateľov sú zlé, bolo rozhodnuté, že práve navrhovatelia nedostanú súhlas na vykonanie záznamu z rokovania mestského zastupiteľstva. Takýto postup je v príkrom rozpore s čl. 12 ods. 2 ústavy, lebo z dôvodu iného postavenia navrhovateľov (ich angažovanosť v oblasti ochrany životného prostredia a z toho vyplývajúci ich kritický postoj k predstaviteľom mesta), ako aj z dôvodu ich zmýšľania (environmentálne nazeranie na svet, snaha o minimalizáciu odpadu) sa obmedzili ich práva garantované čl. 26 ústavy. Keďže navrhovateľom ani ústava, ale ani žiaden zákon nezakazujú vykonať záznam z rokovania mestského zastupiteľstva a ani neustanovujú formu, akou môžu prijímať informácie z rokovania mestského zastupiteľstva, treba v zmysle čl. 2 ods. 3 ústavy poukázať na to, že smú použiť akýkoľvek spôsob vyhľadávania, prijímania a rozširovania informácií. To by zároveň znamenalo, že aj mesto Dubnica nad Váhom požíva právo dané čl. 2 ods. 3 ústavy, podľa ktorého by bez zákonného zákazu malo mať právo rozhodnúť o tom, že navrhovatelia nesmú vykonať záznam technickým prostriedkom. Avšak z rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 7/96 vyplýva, že všetky práva a slobody sa chránia len v takej miere a v takom rozsahu, dokiaľ uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody. Rovnováha verejného a súkromného záujmu je totiž dôležitým kritériom na určovanie primeranosti

obmedzenia každého základného práva a slobody. V danom prípade konaním mesta Dubnica nad Váhom došlo k popretiu iného práva.

Keďže doplnok k rokovaciemu poriadku mestského zastupiteľstva zavádza pre každého, kto by v súlade s čl. 26 ústavy chcel pomocou akéhokoľvek záznamového zariadenia vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie, povinnosť žiadať mestské zastupiteľstvo o súhlas bez vymedzenia akýchkoľvek podmienok, za ktorých tento súhlas musí dostať, dochádza doplnkom k rokovaciemu poriadku mestského zastupiteľstva k permanentnému porušovaniu práva navrhovateľov, lebo tento doplnok ukladá povinnosť (žiadať o súhlas na vykonanie záznamu mestské zastupiteľstvo) pre neurčitú skupinu ľudí bez toho, aby pre to existovala akákoľvek opora v zákone. Tým sú porušované práva navrhovateľov vyplývajúce z čl. 13 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 26 ústavy.

Vzhľadom na to, že podľa čl. 1 ústavy je Slovenská republika právnym štátom, a keďže k základným znakom právneho štátu patrí dôsledné dodržiavanie zákonných práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj právo na informácie, je neoprávnený zásah mestského zastupiteľstva aj porušením čl. 1 ústavy.

Navrhovatelia sú napokon tej mienky, že došlo aj k porušeniu čl. 10 Dohovoru. Aj podľa čl. 10 Dohovoru má totiž každý právo na slobodu prejavu, pričom toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory, ako aj prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. V čl. 10 ods. 2 Dohovoru sú ustanovené podmienky, za ktorých možno slobodu prejavu obmedziť a ktoré sú do značnej miery zhodné s podmienkami čl. 26 ods. 4 ústavy. Sloboda prejavu je v európskej judikatúre chápaná pomerne široko, lebo je jedným z hlavných základov demokratickej spoločnosti. Vzťahuje sa nielen na informácie alebo myšlienky, ktoré sú prijímané priaznivo alebo pokladané za neškodné, alebo je k nim zaujímaný ľahostajný postoj, ale aj na také, ktoré urážajú, šokujú či znepokojujú. Šírenie informácie pritom môže byť obmedzené len za predpokladu, ak by sa ukázalo ako absolútne isté, že toto šírenie bude mať nežiaduce dôsledky, ktorých by sa štát

mohol legitímne obávať. Európsky súd už potvrdil, že právo na informácie zahŕňa i právo na informácie o veciach verejného záujmu, ktorými sú nepochybne aj informácie o rokovaní mestského zastupiteľstva a iné informácie týkajúce sa života obce, rozhodovania jej orgánov, nakladania s prostriedkami obce, ktoré sa prerokávajú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. V tejto súvislosti navrhovatelia poukazujú aj na názor ústavného súdu, podľa ktorého ak špecifikácia práva alebo slobody zaručených Dohovorom na konkrétnu situáciu vyplýva z medzinárodného štandardu uplatňovania Dohovoru, je ním Slovenská republika viazaná. Aj podľa Dohovoru totiž musia byť obmedzujúce pravidlá stanovené zákonom, pričom obmedzenia musia byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie niektorého z legitímnych cieľov uvedených v čl. 10 ods. 2 Dohovoru. Rozhodnutie poslancov mestského zastupiteľstva a platný rokovací poriadok mestského zastupiteľstva stanovuje obmedzenie, ktoré nevyplýva zo zákona a navyše nie je ani nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, pretože neexistuje žiadna spoločenská potreba nevyhotovenia záznamu z rokovania mestského zastupiteľstva, ba skôr naopak.

Navrhovatelia žiadali priznať trovy konania, ako aj trovy právneho zastúpenia, ale v ďalších podaniach tento svoj návrh nekonkretizovali a ani ho bližšie nezdôvodnili (§ 36 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Uznesením ústavného súdu zo dňa 8. novembra 2000 č. k. I. ÚS 57/00-27 bola ústavná sťažnosť navrhovateľov M. K. a A. Š., ktorou sa namietalo porušenie ich základných práv napadnutými uzneseniami Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, za účasti mesta Dubnica nad Váhom (ďalej len „odporca“), prijatá na ďalšie konanie, pretože ústavný súd obe uznesenia považoval za právoplatné rozhodnutia orgánu územnej samosprávy, ktoré nie sú preskúmateľné všeobecnými súdmi.

Právny zástupca odporcu vo svojom vyjadrení zo dňa 3. januára 2001, ktoré došlo ústavnému súdu 10. januára 2001, žiadal vydať nález, podľa ktorého uznesením

Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, a uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ktorým mestské zastupiteľstvo nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, neboli porušené základné práva sťažovateľov na informácie a ich slobodné vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy, čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ústavy, čl. 1 ústavy a čl. 10 ods. 1 Dohovoru.

Podľa odporcu základnou právnou normou ustanovujúcou postavenie miest a obcí ako samosprávnych územných orgánov je zákon o obecnom zriadení. Jedným z orgánov mesta je aj Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom, ktoré plní svoje úlohy a rozhoduje o základných otázkach mesta stanovených predovšetkým v § 11 citovaného zákona. Rozhodnutia z rokovaní mestského zastupiteľstva sa prijímajú vo forme uznesení, resp. nariadení.

Napriek veľkej obsažnosti, širokému a v niektorých prípadoch viacnásobnému opakovaniu údajov v ústavnej sťažnosti je odporca toho názoru, že navrhovatelia opierajú ústavnú sťažnosť o porušenie čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, keďže namietajú nemožnosť vykonania zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo zasadnutia mestského zastupiteľstva, a tým aj nemožnosť jeho ďalšieho šírenia. Porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, na ktoré sa v spojení s čl. 26 ústavy navrhovatelia odvolávajú, patrí z hľadiska prijatého systému ústavy do jej druhej hlavy o základných právach a slobodách, a to medzi všeobecné ustanovenia. Hoci to navrhovatelia neuvádzajú, podľa odporcu obmedzenia uplatnené voči navrhovateľom na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 26. júna 2000 nemali pôvod v ich pohlaví, rase, farbe pleti, jazyku, viere a náboženstve, ktoré vyznávajú. Čo sa týka odkazov na čl. 2 ods. 3 ústavy, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ústavy (povinnosti možno ukladať len na základe zákona, resp. medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených ústavou len zákonom), navrhovatelia hlavne pri odkazoch na čl. 13 ods. 1 a 2 a čl. 26 ods. 1 a 2

ústavy vykladajú tieto články (ich jednotlivé ustanovenia) oddelene. Podľa odporcu ak sa poukáže na porušenie čl. 13 ústavy, malo by to znamenať, že sa tento článok vykladá celý vo vzájomných súvislostiach jeho štyroch odsekov, a nie iba oddelene odseky 1 a 2 čl. 13. Obdobne, ak sa poukáže na porušenie čl. 26 ústavy, malo by to znamenať, že sa tento článok vykladá vo vzájomných súvislostiach všetkých jeho piatich odsekov, nie teda iba odsekov 1 a 2 čl. 26.

Odporca ďalej zdôrazňuje, že Rokovací poriadok Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom bol schválený mestským zastupiteľstvom na jeho zasadnutí dňa 28. apríla 1999. Tento rokovací poriadok v základných veciach upravuje prípravu, obsah rokovania, prípravu materiálov, spôsob uznášania sa a prijímania uznesení, spôsob kontroly plnenia uznesení a zabezpečenia úloh týkajúcich sa miestnej samosprávy. Základná úprava (obsah), ako aj doplnok čl. VII vo forme nového bodu č. 17 rokovacieho poriadku schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 27. apríla 2000 majú svoju zákonnú oporu v ustanovení § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení. Mestské zastupiteľstvo je oprávnené v súlade s citovanou právnou úpravou upraviť a podrobne stanoviť pravidlá rokovania mestského zastupiteľstva, medzi ktoré patrí i spôsob šírenia informácií z jeho zasadnutia. V bode č. 17 článku VII rokovacieho poriadku sa upravilo, že akékoľvek záznamové zariadenie na rokovaní mestského zastupiteľstva sa môže používať výlučne so súhlasom mestského zastupiteľstva. Doplnok nadobudol účinnosť dňom jeho schválenia uznesením č. 29/2000, teda dňom 27. apríla 2000. Takto schválená zmena v rokovacom poriadku sa vzťahovala na neurčitý počet osôb, či už fyzických osôb alebo osôb zastupujúcich právnické osoby na zasadnutiach mestského zastupiteľstva prítomných. Takto schválenú zmenu rokovacieho poriadku nemožno považovať za zmenu absolútnu, neumožňujúcu nikdy, v žiadnom čase vyhotovovať zvukové a zvukovo-obrazové záznamy. Ide o také ustanovenie, v rámci ktorého vzhľadom na závažnosť prerokúvanej problematiky rozhodnú prítomní poslanci nadpolovičnou väčšinou o spôsobe ďalšieho šírenia informácií zo zasadnutia mestského zastupiteľstva.

Okrem § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení považuje odporca aj čl. 26 ústavy za oporu pre schválený rokovací poriadok. Ako to totiž už uviedol, tento článok ústavy nemôže byť vysvetľovaný oddelene, ako sa o to pokúšajú navrhovatelia, ale vo vzájomných súvislostiach všetkých svojich piatich odsekov. Podľa čl. 26 ods. 5 ústavy štátne orgány a orgány územnej samosprávy majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonávania ustanoví zákon. Preto podľa odporcu je potrebné dôsledne rozlišovať medzi výrazmi verejné zasadnutie mestského zastupiteľstva a účasť osôb na tomto zasadnutí na strane jednej a šírenie informácií z rokovania mestského zastupiteľstva na strane druhej. V danom prípade je nepochybné, že zasadnutie mestského zastupiteľstva konané dňa 26. júna 2000 bolo verejné. Tak navrhovatelia, ako aj každý občan mesta Dubnica nad Váhom sa mohli zasadnutia zúčastniť. Preto neobstojí tvrdenie navrhovateľa o posunutí časového termínu zasadnutia a ani o malej kapacite miestnosti, v ktorej sa konalo. O zasadnutí mestského zastupiteľstva, jeho termíne a čase boli občania mesta včas a primeraným spôsobom (ako vždy predtým) informovaní. Na zasadnutiach mestského zastupiteľstva sa zúčastňuje priemerne 50 občanov. Zasadnutia konaného dňa 26. júna 2000 sa však zúčastnil viacnásobný počet občanov. Nikomu z tých, čo prišli, nebolo právo účasti znemožnené. Šírenie informácií zo zasadnutia mestského zastupiteľstva je druhá stránka veci. Toto je možné, ak orgán miestnej samosprávy tým, čo sa zasadnutia zúčastnia, ako aj tým, čo sa nezúčastnia, primeraným spôsobom poskytne požadované informácie. Hoci čl. 26 ods. 5 ústavy odkazuje na zákon, navrhovatelia žiaden takýto zákon neuvádzajú. Je vo výlučnej rozhodovacej právomoci mestského zastupiteľstva rozhodnúť o primeranosti spôsobu, akým sa požadované informácie poskytnú. Platná právna úprava totiž neurčuje, akými kritériami by sa malo v tomto smere mestské zastupiteľstvo riadiť. Právnou formou realizácie primeranosti je úprava obsiahnutá v rokovacom poriadku mestského zastupiteľstva, ktorá umožňuje každému občanovi vrátane toho, ktorý sa na zasadnutí mestského zastupiteľstva nezúčastnil, získať zo zasadnutia informácie. Primeranosť poskytnutých informácií o činnosti zastupiteľstva je daná tým, že uznesenia prijaté na zasadnutí sa zverejňujú na vývesnej tabuli mestského úradu. Písaná zápisnica je k dispozícii k nahliadnutiu na mestskom úrade. Samotné mesto

prikročilo ku zhotovovaniu zvukovo-obrazového záznamu z jednotlivých zasadnutí, ktoré môžu byť občanovi dané taktiež k dispozícii. Okrem toho každý občan mesta má právo získať informácie od poslanca svojho volebného obvodu, a to s odkazom na ustanovenie § 25 ods. 6 zákona o obecnom zriadení.

Pravdivé je tvrdenie navrhovateľov o ich príslušnosti k mimovládnej organizácii Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny – DES. Naproti tomu odporca nevidí žiadnu súvislosť medzi príslušnosťou navrhovateľov k tejto organizácii, ustanoveniami rokovacieho poriadku, sťažnosťou navrhovateľov na nesúlad rokovacieho poriadku so zákonom a porušením ich základných ľudských práv. Tvrdenia navrhovateľov o primátorovi mesta sú účelové. Nenapádajú sa žiadne rozhodnutia primátora, ale uznesenie mestského zastupiteľstva, teda iného orgánu miestnej samosprávy. Rokovací poriadok jednoznačne (absolútne) nezakazuje používanie zvukových alebo zvukovo-obrazových zariadení na rokovaní mestského zastupiteľstva. Je to ustanovenie, ktoré demokraciu neobmedzuje. Obdobne ustanovenie o neverejnom zasadnutí mestského zastupiteľstva (v prípade ohrozenia štátneho tajomstva) vylučujúce verejnosť dáva možnosť poslancom v jednotlivom (nie každom) prípade rozhodnúť, či takáto forma snímania informácií môže byť uskutočnená, resp. neuskutočnená. Pritom posudzovanie je v právomoci poslancov, ktorých si samotní občania, teda predpokladateľne i navrhovatelia, volili. Títo poslanci v konkrétnom prípade 16 hlasmi proti 6 hlasom a 1 zdržaním sa hlasovania rozhodli, že vzhľadom na prerokúvanú problematiku dňa 26. júna 2000 súhlas daný nebude. Za postačujúce primerané prostriedky informovanosti obyvateľstva považovali zápisnicu zo zasadnutia, resp. zverejnenie prijatého uznesenia na vývesnej tabuli mestského úradu. Tvrdenie navrhovateľov, že im znemožnili zverejnenie takto snímanej informácie ostatným občanom mesta, ktorí sa na zasadnutí nemohli zúčastniť, je účelové. Nikto totiž navrhovateľov o to nepožiadala. Občania majúci záujem o zasadnutie na zasadnutie aj prišli. Po zasadnutí zodpovedné orgány miestnej samosprávy písomne informovali jednotlivých občanov o tom, v akej výške bol cenník odpadu schválený, a pokiaľ je známe, platitelia za vývoz odpadu nemajú závažné námietky. Postup navrhovateľov považuje preto odporca za účelový, slúžiaci

zviditeľneniu ich činnosti v rámci mimovládnej organizácie na území mesta Dubnica nad Váhom.

Odporca taktiež oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, ak dospeje k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľov svojím listom zo dňa 15. januára 2001, aby v prípade, ak to považuje za potrebné, zaujal stanovisko ku vyjadreniu odporcu zo dňa 3. januára 2001, ďalej aby oznámil, či podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a napokon aby predložil dôkazy o tom, že Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom vo svojom rozhodnutí o nesúhlase s vykonaním záznamu prihliadalo na to, kto vykonával záznam, ako aj o tom, že na základe príslušnosti navrhovateľov k ochranárskej organizácii DES a na základe zlých osobných vzťahov predstaviteľov mesta Dubnica nad Váhom s navrhovateľmi malo byť rozhodnuté, že práve navrhovatelia nedostanú súhlas na vykonanie záznamu z rokovania mestského zastupiteľstva.

Navrhovatelia na výzvu ústavného súdu odpovedali prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 9. februára 2001, ktoré došlo ústavnému súdu dňa 14. februára 2001.

Uviedli predovšetkým, že súhlasia s upustením od ústneho pojednávania.

Ďalej v súvislosti s vyjadrením odporcu poukázali na to, že vyhotovovanie audiozáznamu a videozáznamu je realizáciou práva na informácie podľa čl. 26 ústavy. Toto právo možno obmedziť iba v prípade, ak ide o opatrenie stanovené zákonom, v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na jeden z vymedzených legitímnych účelov. Pritom odporca vo svojom vyjadrení neuvádza skutočnosti alebo argumenty preukazujúce, že k obmedzeniu práva navrhovateľov na informácie došlo ústavne

prijateľným spôsobom, lebo neuvádza fakty, ktoré by poukazovali na nevyhnutnosť obmedzenia práva na informácie, a neuvádza ani účel, pre ktorý bolo právo navrhovateľov na informácie obmedzené. V súvislosti s argumentáciou odporcu opierajúcou sa o čl. 26 ods. 5 ústavy navrhovateľa uvádzajú, že tento článok vyjadruje pozitívne stanovenú povinnosť odporcu poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku a nijako nerieši občanmi zvolený spôsob získavania informácií. Preto podľa navrhovateľov čl. 26 ods. 5 ústavy nie je degradáciou a popretím predchádzajúcich odsekov týkajúcich sa slobody prejavu a prístupu k informáciám.

Napokon, navrhovateľa poukazujú na to, že vzťahy občianskeho združenia Základnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny, Dubnickej Environmentálnej Skupiny (ďalej len „ZO SZOPK DES“), a jeho predstaviteľov – navrhovateľov, ako aj odporcu dlhodobo nie sú veľmi dobré. Jestvuje viacero zlých skúseností a z toho vyplývajúcich sporov, pri ktorých odporca postupoval proti navrhovateľom a proti ZO SZOPK DES v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Hoci Dohodou o dobrej spolupráci pri nakladaní s odpadmi zo dňa 18. septembra 1995 sa odporca zaviazal poskytnúť ZO SZOPK DES finančný príspevok, zmluvný záväzok nedodrжал, čo je predmetom dvoch súdnych sporov. Okrem toho ZO SZOPK DES objednala koncom roku 1998 u odporcu lepenie plagátov poukazujúcich na nedostatočne riešený problém triedeného zberu odpadu, avšak odporca ani opakovanej objednávke nevyhovet pre údajnú nepravdivosť informácií na plagáte. Navrhovateľa poukazujú napokon na to, že v júni 2000 požiadala ZO SZOPK DES odporcu o poskytnutie kinosály za účelom stretnutia občanov k problematike poplatkov za odvoz odpadov. Odporca odmietol sálu poskytnúť s odôvodnením, že v tom čase prebieha filmové predstavenie, čo však nebola pravda. V skutočnosti šlo o neochotu predstaviteľov odporcu organizačne podporiť riešenie problému, resp. o snahu sabotovať slobodnú výmenu názorov v diskusii o dôležitých otázkach mesta – najmä v prípade, ak takúto aktivitu realizuje ZO SZOPK DES.

II.

Z dôkazov predložených navrhovateľmi vyplývajú nasledovné skutočnosti.

Z kópie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000 vyplýva, že mestské zastupiteľstvo v zmysle § 11 ods. 4 písm. ch) zákona o obecnom zriadení schválilo doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva Dubnica nad Váhom tak, že v časti VII sa doplnil bod 17 v znení: „Akékoľvek záznamové zariadenie sa môže používať výlučne so súhlasom mestského zastupiteľstva. Doplnok nadobudol účinnosť dňom schválenia, t. j. dňom 27. apríla 2000.“

Z kópie časti VII Rokovacieho poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom vyplýva, že časť VII má nadpis „Rokovanie mestského zastupiteľstva“ a člení sa na 16 bodov.

Z videozáznamu z rokovania Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000 vyplýva, že tam bolo povedané doslova nasledovné:

Primátor mesta: „Dovolím si prerušiť hlavnú kontrolórku, pretože vidím, že sa vykonáva záznam z tohto zastupiteľstva. Obdržali sme síce písomnú žiadosť od pána A. Š., ale i pána M. K. tesne pred týmto zasadnutím, takže mi to ledva stihol prednosta položiť, ale keďže my máme v rokovacom poriadku prijaté, že jediný záznam zvukový robí zapisovateľka, tak dám hlasovať teraz členom, poslancom mestského zastupiteľstva, či súhlasia s tým, aby bol z tohto zastupiteľstva robený inou organizáciou ako oficiálne zvukový alebo obrazový záznam. Kto je z členov pléna mestského zastupiteľstva za to, aby sme súhlasili s týmto záznamom, kto je za? (hlasy: Čo sa bojíte?) Raz, dva, tri štyri, päť, šesť, ďakujem. Kto je proti z členov mestského zastupiteľstva? (hlasy: Hanbite sa!) Máte spočítané? Ďakujem. Kto sa zdržal hlasovania? Jeden, dvaja? Takže koľko bolo proti? (nezrozumiteľné zvuky). Opačne. Šestnásť bolo proti. Takže bolo odhlasované, aby sa záznam nekonal. Prosím príslušníka mestskej polície, aby vykonal opatrenia, aby z tohto zastupiteľstva nebol robený záznam.“

Zo zoznamu uznesení Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000 vyplýva, že uznesenie, ktorým poslanci nesúhlasili s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu navrhovateľmi, sa v tomto zozname nenachádza.

Z prípisu navrhovateľa A. Š. zo dňa 26. júna 2000 adresovaného Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom, doručeného Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom dňa 26. júna 2000, označeného ako „Oznámenie použitia záznamového zariadenia na zasadaní mestského zastupiteľstva“ vyplýva, že navrhovateľ oznamuje mestskému úradu ako výkonnému orgánu zabezpečujúcemu administratívne a organizačné veci mestského zastupiteľstva, že 26. júna 2000 bude vyhotovovať z verejného rokovania mestského zastupiteľstva zvukovo-obrazový záznam. Konštatuje, že toto právo mu prislúcha podľa čl. 26 ústavy a § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení. Odkazuje na to, že ide o právo garantované priamo ústavou, nepodliehajúce žiadnemu povoleniu zo strany orgánu verejnej moci. Ako prílohu na podporu svojich tvrdení cituje čl. 26 ústavy, ako aj nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 28/96.

Z prípisu navrhovateľa M. K. zo dňa 26. júna 2000 adresovaného Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom, doručeného Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom dňa 26. júna 2000, označeného ako „Oznámenie použitia záznamového zariadenia na zasadaní mestského zastupiteľstva“ vyplývajú totožné skutočnosti ako z prípisu navrhovateľa A. Š. s tým rozdielom, že navrhovateľ M. K. oznamuje, že bude vyhotovovať z verejného rokovania mestského zastupiteľstva zvukový záznam.

Z platobného rozkazu sp. zn. 15 Ro 61/00 Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 31. januára 2000 vyplýva, že odporca je povinný zaplatiť ZO SZOPK DES čiastku 45.587,70 Sk, ako aj trovy konania.

Z platobného rozkazu sp. zn. 15 Ro 474/00 Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 29. júna 2000 vyplýva, že odporca má zaplatiť ZO SZOPK DES čiastku 46.660,35 Sk, ako aj trovy konania.

Zo žiadosti ZO SZOPK DES zo dňa 4. júna 2000 adresovanej primátorovi odporcu vyplýva, že žiadateľ požaduje umožnenie voľného vstupu do kinosály D - klubu na termín 8. júna 2000 o 17.00 h tak, aby sála bola ozvučená a aby boli k dispozícii stoly a stoličky pre pozvaných hostí, a to za účelom verejnej diskusie na tému „Poplatky a odpadové hospodárstvo mesta“.

Z prípisu mestskej príspevkovej organizácie DUMAT v Dubnici nad Váhom zo dňa 7. júna 2000 č. j. 46/2000 vyplýva, že táto organizácia má v právomoci spravovať všetky mestské priestory určené na športové a kultúrne podujatia. Požadovaný termín na kinosálu D – klubu neprichádza do úvahy, lebo v uvedenom čase bude prebiehať filmové predstavenie.

Z prípisov ZO SZOPK DES zo dňa 2. decembra 1998 a zo dňa 21. decembra 1998 adresovaných Technickým službám mesta Dubnica nad Váhom vyplýva, že žiadateľ objednal lepenie plagátov „PREČO?“ v počte 100 kusov v zmysle všeobecne záväzného nariadenia č. 1 o miestnych poplatkoch, a to najprv do 4. decembra 1998 a potom do 23. decembra 1998.

Z prípisu Technických služieb mesta Dubnica nad Váhom zo dňa 3. decembra 1998 č. j. TSM/88/98 vyplýva, že odmietajú realizovať objednávku lepenia plagátov zo dňa 2. decembra 1998, keďže od 3. decembra do 16. decembra 1998 bude prebiehať volebná kampaň a časť propagačných plôch musí byť daná k dispozícii kandidátom vo voľbách.

Z listu odporcu zo dňa 7. januára 1999 č. j. 2349/98 vyplýva, že odmietajú vyhovieť požiadavke zo dňa 21. decembra 1998 na lepenie plagátov, keďže podľa čl. 10 bodu 2 písm. c) všeobecne záväzného nariadenia č. 1 o miestnych poplatkoch je možné vylepovať plagáty na valcoch iba so súhlasom mesta, pričom tento súhlas odporca v danom prípade neudelil, lebo informácie uvedené na plagáte nie sú pravdivé.

Z dokladov predložených odporcom vyplývajú nasledovné skutočnosti.

Zo zápisnice z XIII. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom konaného dňa 26. júna 2000 vyplýva, že v programe rokovania boli body: 1. Otvorenie, 2. Správa o činnosti MsR od aprílového zasadnutia MsZ a júnového mimoriadneho slávnostného zasadnutia MsZ, riešenie diskusných príspevkov a kontrola prijatých uznesení z XI. a mimoriadneho XII. zasadnutia MsZ, 3. Personálne a vnútroorganizačné záležitosti, a to založenie s. r. o. TSM a súvisiace otázky, úprava VZNM č. 1 o miestnych poplatkoch, návrh na úpravu Cenníka poplatkov za vývoz odpadov, návrh na úpravu rozpočtu mesta na rok 2000, návrh na vyplatenie odmien primátorovi a zástupcovi primátora, oprava Poriadku odmeňovania pracovníkov mesta, 4. Hlavné správy, a to plán činnosti MsR a MsZ na II. polrok 2000, plnenie úloh na úseku soc. služieb, zdravotníctva a OVP, plnenie úloh na úseku dopravy vrátane dopravnej situácie v meste a stav realizácie nového Generelu dopravy a parkovania, aktivity v podnikateľskej oblasti, 5. Informatívne správy, a to príprava akcií pre mládež a žiakov na letné prázdninové obdobie, realizácia úloh z ÚP sídelného útvaru Dubnica nad Váhom, činnosť komisií pre vyporiadanie pohľadávok a záväzkov MsP VPS a s. r. o. DUBYTEX, výsledky kontrolnej činnosti ÚHK, 6. Interpelácia poslancov a diskusia, 7. Schválenie návrhu na uznesenie, 8. Záver. Ďalej na strane 2 je zistiteľné, že v priebehu druhého bodu programu (správy o činnosti mestskej rady) prerušil primátor predkladateľku správy Ing. A. Ch. z dôvodu natáčania v rokovacej sále. Primátor uviedol, že písomnú žiadosť p. K. a Š. o videozáznam dostal tesne pred zasadnutím, pričom rokovací poriadok toto dovoľuje len so súhlasom mestského zastupiteľstva. Preto primátor vyzval poslancov na hlasovanie o takomto zázname rokovania. Výsledkom 9 - za, 16 - proti a 2 - zdržanie sa hlasovania mestské zastupiteľstvo nesúhlasilo s natáčaním rokovania. Primátor preto požiadal mestskú políciu o zabezpečenie opatrení pre prípad ďalšieho zneužitia.

Z Rokovacieho poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, schváleného Mestským zastupiteľstvom v Dubnici nad Váhom dňa 28. apríla 1999

vyplýva, že tento nadobudol účinnosť dňom schválenia. Je v ňom inkorporovaný už aj bod 17 článku VII v znení: „Akékoľvek záznamové zariadenie sa môže používať výlučne so súhlasom MsZ. Doplnok nadobúda účinnosť dňom schválenia, t. j. 27. 4. 2000 uznesením MsZ č. 29/2000“. Ďalej z ustanovenia článku XII bodu 2 vyplýva, že o každom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa vyhotovuje zvukový záznam a zápisnica. Z článku XII bodu 3, 4 a 6 plynie, že zápisnica zo zasadnutia mestského zastupiteľstva sa vyhotoví najneskôr do 10 dní od jeho uskutočnenia, ďalej že originál zápisnice po jej overení overovateľmi schvaľuje mestské zastupiteľstvo na svojom ďalšom riadnom zasadnutí a napokon že zvukový záznam zo zasadnutia mestského zastupiteľstva sa uchováva do doby overenia a schválenia zápisnice, ak mestské zastupiteľstvo nerozhodne inak.

III.

K námietke porušenia čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy

Podľa navrhovateľov tak uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený dodatok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, ako aj uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, bolo porušené základné právo navrhovateľov na informácie a ich slobodné vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy. Toto právo navrhovateľov vyplýva priamo z čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a obsah tohto práva bol už ústavným súdom vymedzený v jeho náleze sp. zn. II. ÚS 28/96. Ide pritom o právo, ktoré je odlišné od práva vyplývajúceho pre každého z čl. 26 ods. 5 ústavy, podľa ktorého sa štátnym orgánom a orgánom územnej samosprávy ukladá povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom. Pritom podľa čl. 26 ods. 4 ústavy podmienky stanovené pre možnosť obmedzenia práva na informácie nie sú vôbec splnené.

Podľa názoru odporcu k porušeniu ústavného práva navrhovateľov v zmysle čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy nedošlo. Rokovací poriadok Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom schválený mestským zastupiteľstvom na zasadnutí dňa 28. apríla 1999 má zákonnú oporu v ustanovení § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení. Preto mestské zastupiteľstvo je oprávnené upraviť a podrobne stanoviť pravidlá rokovania mestského zastupiteľstva, medzi ktoré patrí i spôsob šírenia informácií z jeho zasadnutia. V týchto intenciách je aj čl. VII bod 17 rokovacieho poriadku, ktorý bol schválený ako dodatok. Tento dodatok sa vzťahuje na neurčitý počet osôb prítomných na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Nejde pritom o absolútne vylúčenie možnosti vyhotovovania zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, ale o také ustanovenie, v rámci ktorého vzhľadom na závažnosť prerokúvanej problematiky rozhodnú prítomní poslanci nadpolovičnou väčšinou o spôsobe ďalšieho šírenia informácií zo zasadnutí mestského zastupiteľstva. Ďalej podľa odporcu čl. 26 ústavy treba interpretovať vo vzájomných súvislostiach všetkých svojich 5 odsekov, teda vrátane odseku 5. Je rozdiel medzi verejným zasadnutím mestského zastupiteľstva a účasťou osôb na ňom na jednej strane a šírením informácií z mestského zastupiteľstva na strane druhej. Zasadnutie mestského zastupiteľstva konané dňa 26. júna 2000 bolo verejné a každý občan mesta Dubnica nad Váhom sa mohol zasadnutia zúčastniť, a to tým viac, že o termíne zasadnutia boli občania mesta včas a primeraným spôsobom informovaní. Šírenie informácií zo zasadnutia mestského zastupiteľstva je odlišná stránka veci. Deje sa tak, že orgán miestnej samosprávy poskytne primeraným spôsobom požadované informácie. Pritom zákon predvídaný v čl. 26 ods. 5 ústavy navrhovateľa vôbec neuvádzajú. Preto je vo výlučnej rozhodovacej právomoci mestského zastupiteľstva zväžiť primeranosť spôsobu, akým sa požadované informácie poskytnú.

Podľa názoru ústavného súdu je predovšetkým potrebné po skutkovej stránke ustáliť, k čomu došlo dňa 26. júna 2000 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom.

Ústavný súd konštatuje, že prípismi zo dňa 26. júna 2000 oznámili obaja navrhovatelia Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom, že budú vyhotovovať z verejného rokovania mestského zastupiteľstva zvukovo-obrazový, resp. zvukový záznam. Toto oznámenie bolo nepochybne Mestskému úradu v Dubnici nad Váhom doručené ešte pred začatím zasadnutia mestského zastupiteľstva. Navrhovatelia teda nežiadali o súhlas na vyhotovenie zvukovo-obrazového a zvukového záznamu, ale iba oznámili svoj úmysel takéto záznamy vyhotoviť.

Z videozáznamu z rokovania Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000 vyplýva, že primátor prerušil hlavnú kontrolórku preto, že zistil, že sa zo zasadnutia zastupiteľstva vykonáva záznam. Uviedol, že síce obdržali tesne pred zasadnutím písomné žiadosti navrhovateľov, ale vzhľadom na rokovací poriadok, podľa ktorého jediný zvukový záznam robí zapisovateľka, dáva hlasovať poslancom mestského zastupiteľstva, či súhlasia s tým, aby bol z tohto zastupiteľstva inou organizáciou robený iný zvukový alebo obrazový záznam ako oficiálny. Dal hlasovať o tom, kto je z členov pléna mestského zastupiteľstva za to, aby sa so záznamom súhlasilo. Napočítal 6 hlasov. Potom dal hlasovať o tom, kto je proti, pričom ustálil, že proti boli šesťnásť. Napokon dal hlasovať o tom, kto sa zdržal hlasovania, pričom zo záznamu je zistiteľné, že sa primátor pýta, či to bol jeden alebo dvaja. Napokon primátor konštatoval, že bolo odhlasované, aby sa záznam nekonal. Následne ešte vyzval príslušníka mestskej polície, aby vykonal opatrenia, aby z tohto zastupiteľstva nebol robený záznam.

Zo zápisnice z XIII. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom konaného dňa 26. júna 2000 vyplýva, že v priebehu druhého bodu programu prerušil primátor predkladateľku správy Ing. A. Ch. z dôvodu natáčania v rokovacej sále. Primátor uviedol, že písomná žiadosť navrhovateľov o videozáznam prišla tesne pred zasadnutím, pričom rokovací poriadok toto dovoľuje len so súhlasom mestského zastupiteľstva. Preto primátor vyzval poslancov na hlasovanie o takomto zázname rokovania. Deväť poslancov bolo za, šesťnásť boli proti a dvaja sa hlasovania zdržali.

Preto výsledkom bol nesúhlas s natáčaním rokovania. Primátor požiadal mestskú políciu o zabezpečenie opatrení pre prípad ďalšieho zneužitia.

Z vyjadrenia odporcu zo dňa 3. januára 2001 podaného ústavnému súdu (str. 6) vyplýva, že mestské zastupiteľstvo nedalo súhlas na vykonanie záznamu pomerom hlasov 16 proti vykonaniu záznamu, 6 za vykonanie záznamu a 1 sa zdržal hlasovania.

Treba konštatovať, že presné údaje o tom, aký bol výsledok hlasovania, sú v troch rôznych prameňoch, ktoré má ústavný súd k dispozícii, rozličné. Najautentickejšim sa javí videozáznam predložený navrhovateľmi, avšak jeho kvalita je taká, že nie všetky prednesy sú dostatočne zrozumiteľné. Preto podľa názoru ústavného súdu možno považovať za presný výsledok hlasovania ten, ktorý je uvedený v zápisnici z XIII. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom. V každom prípade je však nepochybné, že podľa všetkých troch prameňov nadpolovičná väčšina poslancov hlasovala proti vykonaniu záznamov.

Ďalší rozpor sa javí v tom, o čom vlastne primátor dal hlasovať. Totiž, podľa videozáznamu dal primátor hlasovať o súhlase s vykonaním zvukového alebo obrazového záznamu, kým podľa zápisnice dal hlasovať o súhlase s vykonaním videozáznamu. V tomto smere vzhľadom na jednoznačnosť textu videozáznamu je nepochybné, že poslanci hlasovali o vyhotovení zvukového alebo obrazového záznamu. Dá sa preto konštatovať, že mali dostatočne presnú predstavu o predmete hlasovania a že hlasovali o oboch spôsoboch záznamu en bloc.

Napokon, zo skutkového hľadiska je dôležité, že po oznámení výsledku hlasovania požiadal primátor príslušníka mestskej polície o vykonanie opatrenia, aby zo zasadnutia zastupiteľstva nebol robený záznam (podľa znenia videozáznamu), resp. o zabezpečenie opatrení pre prípad ďalšieho zneužitia (podľa znenia zápisnice). Podstatné je v tejto súvislosti to, že navrhovatelia neboli nútení rokovaciu miestnosť mestského zastupiteľstva opustiť.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 26 ods. 3 ústavy cenzúra sa zakazuje.

Podľa čl. 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa čl. 26 ods. 5 ústavy štátne orgány a orgány územnej samosprávy majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Z ústavnej definície vyplýva, že právo na informácie má tri zložky, a to vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie informácií.

Pri bližšej analýze sa dá dospieť k názoru, že ide o tri relatívne samostatné zložky práva na informácie.

Vyhľadávanie informácií je vlastne zisťovanie, či v oblasti záujmu toho, kto informácie vyhľadáva, informácie vôbec existujú, aké a kde sa nachádzajú. Nejde teda ešte o samotné informácie, ale o informáciu o informácii.

Prijímanie informácií je získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná.

Získanie informácie sa môže uskutočňovať tak zmyslovými orgánmi, ako aj rôznymi technickými prostriedkami, akými sú za súčasného stavu zvukové, obrazové, ako aj zvukovo-obrazové záznamy, ale aj akýmkoľvek iným spôsobom.

Rozširovanie informácií je akýkoľvek spôsob odovzdania prijatej informácie ďalšiemu subjektu, resp. ďalším subjektom.

Pri takto definovaných zložkách práva na informácie treba dospieť k záveru, že nesúhlas Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom s vykonávaním zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo zasadnutia mestského zastupiteľstva dňa 26. júna 2000 opierajúci sa o uznesenie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 26. júna 2000 smeroval bezprostredne iba proti právu navrhovateľov na slobodné prijímanie informácií prostredníctvom zvukového a zvukovo-obrazového záznamu. Nesmeroval proti právu navrhovateľov na prijímanie informácií vlastnými zmyslami alebo akýmkoľvek iným spôsobom a nesmeroval ani proti právu navrhovateľov informácie vyhľadávať a informácie rozširovať. Napriek tomu však objektívne, bez ohľadu na úmysly poslancov mestského zastupiteľstva, zasiahol aj do práva navrhovateľov informácie rozširovať s pomocou vyhotoveného zvukového a zvukovo-obrazového záznamu. Totiž, za situácie, kedy bolo navrhovateľom znemožnené záznamy vyhotoviť, stratili navrhovatelia možnosť nimi zvoleným spôsobom získané informácie rozširovať.

Treba preto považovať za jednoznačne preukázané, že uzneseniami Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ako aj zo dňa 27. apríla 2000 sa zasiahlo do ústavného práva navrhovateľov prijímať a rozširovať informácie zvukovým, ako aj zvukovo-obrazovým záznamom. Prichodí preto skúmať, či takýto zásah do ústavného práva navrhovateľov bol v súlade s čl. 26 ods. 4 ústavy.

Článok 26 ods. 4 ústavy ustanovuje ako rozhodujúcu podmienku zásahu do práva na informácie to, že zásah musí byť povolený zákonom, resp. že právo na šírenie informácií možno obmedziť iba zákonom. Preto treba skúmať, či jestvuje v danej

oblasti zákon, ktorý by obmedzenie práva na informácie pripúšťal. V tejto súvislosti treba súhlasiť s navrhovateľmi, že len ustanovenie § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení umožňuje právo na informácie z rokovania obecného (mestského) zastupiteľstva obmedziť. Totiž, podľa tohto ustanovenia rokovania obecného (mestského) zastupiteľstva sú zásadne verejné. Vyhlásiť rokovanie obecného (mestského) zastupiteľstva za neverejné možno iba vtedy, ak sa prerokúvajú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme. To znamená, že v prípade vyhlásenia rokovania zastupiteľstva za neverejné z dôvodu utajenia v štátnom záujme nemôže dôjsť ku prijímaniu informácií akýmkoľvek spôsobom z takéhoto rokovania vrátane technických prostriedkov a nemôže dôjsť ani ku rozširovaniu takýchto informácií.

Právny názor odporcu, podľa ktorého je treba považovať za obmedzenie práva na informácie ustanovené zákonom znenie § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení, teda že podrobné pravidlá o rokovaní obecného (mestského) zastupiteľstva upraví rokovací poriadok obecného (mestského) zastupiteľstva, je nesprávny. Toto zákonné ustanovenie neobsahuje totiž nijaké obmedzenie práva na informácie v súvislosti s rokovaním obecného (mestského) zastupiteľstva.

Keďže nejestvuje také obmedzenie práva na informácie, ktoré by na úrovni zákona umožňovalo zasahovať do práva na informácie z verejného zasadnutia mestského zastupiteľstva, nie je naplnená základná podmienka čl. 26 ods. 4 ústavy pre možnosť obmedziť právo na informácie. Preto vlastne ani nie je potrebné skúmať, či sú naplnené ďalšie podmienky stanovené v čl. 26 ods. 4 ústavy, teda či ide v konkrétnom prípade o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje len na to, že z programu rokovania mestského zastupiteľstva konaného dňa 26. júna 2000 nevyplývajú také body, v súvislosti s ktorými by bolo možné uvažovať o naplnení niektorej z týchto ďalších podmienok.

Napokon, ani z vyjadrenia odporcu nevyplýva, konkrétne aké dôvody viedli poslancov mestského zastupiteľstva k nesúhlasu s vykonaním zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo zasadnutia. Odporca iba všeobecne konštatuje, že je v právomoci poslancov rozhodnúť vzhľadom na závažnosť prerokúvanej problematiky o spôsobe ďalšieho šírenia informácií zo zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Treba preto konštatovať, že postup poslancov, ktorým znemožnili dňa 26. júna 2000 navrhovateľom vykonať záznamy, bol celkom svojvoľný.

Právo na informácie garantované v čl. 26 ods. 1 ústavy má v demokratickej spoločnosti základný význam. Túto svoju ústavnú funkciu môže naplňať len vtedy, ak sa ním zabezpečuje pluralistická informácia.

Pre úplnosť ústavnoprávneho hodnotenia veci treba poukázať ešte na čl. 2 ods. 3 ústavy, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Toto ustanovenie sa nepochybne vzťahuje i na odporcu, teda i on môže konať, čo nie je zákonom zakázané. Preto na prvý pohľad by sa dalo tvrdiť, že odporca bol oprávnený nesúhlasiť s vykonaním záznamov, lebo žiaden zákon mu to nezakazuje. V skutočnosti tomu tak nie je, lebo z ustanovenia § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení vyplýva, že rokovania zastupiteľstva sú zásadne verejné. Preto v takomto prípade všetci tí, ktorí sú na zasadnutí prítomní, majú právo na informácie v neobmedzenom rozsahu, teda vrátane ich prijímania technickými záznamovými prostriedkami.

Argumentácia odporcu, ktorý poukazuje hlavne na čl. 26 ods. 5 ústavy, z ktorého vyvodzuje, že právo na informácie z rokovaní orgánov územnej samosprávy je dostatočne zabezpečené tým, že orgány územnej samosprávy majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku, je nesprávna. Článok 26 ods. 5 ústavy hovorí o povinnosti orgánov územnej samosprávy poskytovať informácie o svojej činnosti. Naproti tomu z čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy vyplýva právo každého na informácie, a to na ich vyhľadávanie, prijímanie

a rozširovanie, ktoré je iné než povinnosť orgánov územnej samosprávy podľa čl. 26 ods. 5 ústavy. V prípade verejného rokovania orgánov územnej samosprávy sa povinnosť „primeraným spôsobom“ poskytovať informácie o svojej činnosti nemôže vzťahovať na tých, ktorí sa takéhoto rokovania priamo zúčastňujú. Ustanovenie čl. 26 ods. 5 ústavy nemožno totiž chápať ako zrkadlový obraz čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, teda tak, že by čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy stanovoval právo každého na informácie a čl. 26 ods. 5 ústavy tomu zodpovedajúcu povinnosť orgánu územnej samosprávy. V súčasnosti už jestvuje zákon, ktorý stanovuje podmienky a spôsob vykonania poskytovania informácií o činnosti štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy. Ide o zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2001.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že je treba vyhovieť požiadavke navrhovateľov na vyslovenie, že uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000, ktorým bol schválený doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, ako aj uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom zo dňa 26. júna 2000, ktorým Mestské zastupiteľstvo v Dubnici nad Váhom nesúhlasilo s vyhotovením zvukového a zvukovo-obrazového záznamu zo svojho rokovania, došlo k porušeniu základného práva navrhovateľov na slobodné prijímanie a rozširovanie informácií pomocou zvukového a zvukovo-obrazového záznamu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy. Naproti tomu nebolo možné vyhovieť navrhovateľom v tom, že by bolo došlo ku porušeniu ich základného práva na slobodné vyhľadávanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy.

K námietke porušenia čl. 1 ústavy

Podľa navrhovateľov na základe skutočnosti, že podľa čl. 1 ústavy je Slovenská republika právnym štátom, a keďže k základným znakom právneho štátu patrí dôsledné dodržiavanie práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj právo na informácie, treba

neoprávnené zásahy mestského zastupiteľstva zo dňa 27. apríla 2000 a zo dňa 26. júna 2000 považovať aj za porušenie čl. 1 ústavy.

Odporca, ako to už bolo vyššie uvedené, je tej mienky, že ústavné a zákonné práva navrhovateľov vôbec neporušil.

Možno súhlasiť s navrhovateľmi, že porušenie niektorého základného ústavného práva je spravidla aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, podľa ktorého práva a slobody majú byť dôsledne dodržiavané. Keďže v danom prípade, ako to už ústavný súd vyššie konštatoval, došlo k porušeniu čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, bolo namieste vysloviť, že došlo aj k porušeniu čl. 1 ústavy.

K námietke porušenia čl. 10 ods. 1 Dohovoru

Navrhovatelia sú toho presvedčenia, že došlo aj k porušeniu čl. 10 ods. 1 Dohovoru, lebo aj podľa tohto ustanovenia každý má právo na slobodu prejavu, pričom toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Podmienky ustanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, za ktorých možno slobodu prejavu, a teda aj slobodu prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky obmedziť, sú do značnej miery zhodné s podmienkami čl. 26 ods. 4 ústavy, pričom tieto neboli splnené.

Odporca nezaujal výslovné stanovisko v súvislosti s touto námietkou navrhovateľov.

Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

Podľa čl. 10 ods. 2 Dohovoru výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Ústavný súd konštatuje, že i podľa čl. 10 ods. 2 Dohovoru základnou podmienkou pre obmedzenie slobody prejavu a v rámci nej slobody prijímať a rozširovať informácie je ustanovenie zákona, ktoré obmedzenie umožňuje. Ako to však už bolo vyššie v rámci analýzy námietky porušenia čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy uvedené, zákonné ustanovenie umožňujúce obmedzenie prijímania informácií na verejnom zasadnutí mestského zastupiteľstva nejestvuje. Preto požiadavka navrhovateľov na vyslovenie porušenia čl. 10 ods. 1 Dohovoru bola dôvodná.

K námietke porušenia čl. 13 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ústavy

Podľa názoru navrhovateľov doplnok k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom dňa 27. apríla 2000 pod č. 29/2000 zavádza pre každého, a teda aj pre navrhovateľov, povinnosť žiadať mestské zastupiteľstvo o súhlas na to, aby mohol pomocou akéhokoľvek záznamového zariadenia vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie, pričom nie sú vymedzené nijaké podmienky, za ktorých by tento súhlas musel byť daný. Týmto spôsobom dochádza podľa navrhovateľov k tomu, že sa im ukladajú povinnosti, ktoré nemajú oporu v zákone, a zároveň sa medze ich základného práva na informácie upravujú inak ako zákonom. To považujú za porušenie čl. 13 ods. 1 a 2 ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, pričom medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Odporca je toho názoru, že ak sa poukáže na porušenie čl. 13 ústavy, malo aby to znamenať, že sa tento článok vykladá celý vo vzájomných súvislostiach jeho štyroch odsekov, nie teda oddelene len odseky 1 a 2 čl. 13. Poukazuje tiež na § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení, ktorý bol dostatočným podkladom pre prijatie doplnku rokovacieho poriadku, teda článku VII bodu 17.

Navrhovateľom možno prisvedčiť v tom, že naozaj došlo k porušeniu čl. 13 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy, lebo bez opory v zákone uzneseniami mestského zastupiteľstva zo dňa 27. apríla 2000 a zo dňa 26. júna 2000 boli korigované medze ich základného práva na prijímanie a rozširovanie informácií. V tomto smere poukazuje ústavný súd na podrobnú argumentáciu, ktorú uviedol vyššie v súvislosti s námietkou porušenia čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy. Preto v tejto časti bolo treba vysloviť porušenie ústavy.

Naproti tomu ústavný súd nevidí porušenie čl. 13 ods. 1 v spojení s čl. 26 ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Z Rokovacieho poriadku Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom, a to z článku VII bodu 17, nevyplýva pre navrhovateľov nijaká povinnosť. Podľa tohto ustanovenia totiž akékoľvek záznamové zariadenie sa môže používať výlučne so súhlasom mestského zastupiteľstva. Uvedené ustanovenie teda neukladá tým, ktorí by chceli používať na zasadnutiach mestského zastupiteľstva záznamové zariadenie, nijakú povinnosť, napr. povinnosť podať žiadosť o súhlas mestského zastupiteľstva na použitie záznamového zariadenia. Ustanovenie vyjadruje iba oprávnenie mestského zastupiteľstva rozhodnúť, či použitie záznamového zariadenia v prípade, ak niekto bude mať takýto úmysel, bude alebo nebude povolené. Takéhoto stavu si boli zrejme vedomí aj navrhovatelia, ktorí dňa 26. júna 2000 nepožiadali o súhlas na použitie záznamového zariadenia, ale iba oznámili svoj úmysel vyhotoviť zvukový a zvukovo-obrazový záznam. Ani podanie takéhoto oznámenia nebolo ich povinnosťou, ktorá by vyplývala z článku VII bodu 17 rokovacieho poriadku.

Preto nebolo možné vyhovieť návrhu na vyslovenie porušenia čl. 13 ods. 1 v spojení s čl. 26 ústavy.

K námietke porušenia čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy

Navrhovatelia tvrdia, že ako členovia mimovládnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny – DES, ktorá je všeobecne známa kritickým postojom voči odpadovému hospodárstvu odporcu, ako aj kritickým postojom voči predstaviteľom odporcu, sú predmetom častej verejnej kritiky zo strany primátora odporcu, a preto vzťahy navrhovateľov s orgánmi odporcu nie sú veľmi dobré. Navrhovatelia z toho vyvodzujú, že mestské zastupiteľstvo pri rozhodovaní o nesúhlase s vykonaním záznamov dňa 26. júna 2000 prihliadalo na to, že záznamy chcú vykonať práve navrhovatelia, a rozhodlo v ich neprospech pre zlé osobné vzťahy. Takýto postup považujú za diskrimináciu z dôvodu ich iného postavenia, ako aj ich zmýšľania v zmysle čl. 12 ods. 2 ústavy v súvislosti s ich ústavným právom na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy.

Z doplňujúceho stanoviska navrhovateľov zo dňa 9. februára 2001 vyplývajú konkrétne dôvody, pre ktoré sú dlhodobo nedobré vzťahy medzi organizáciou, ktorej predstaviteľmi sú navrhovatelia, a odporcom. Ide o nedodržiavanie Dohody o dobrej spolupráci pri nakladaní s odpadmi zo dňa 18. septembra 1995 a o z toho vyplývajúce dva súdne spory vedené na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 15 Ro 61/00 a sp. zn. 15 Ro 474/00, v rámci ktorých sa uplatňujú sumy, ktoré odporca v rozpore s uvedenou dohodou nezaplatil. Ďalej ide o dve objednávky DES z decembra 1998 na lepenie plagátov, ktorým nebolo vyhovené. Napokon je to požiadavka DES na odporcu o poskytnutie kinosály za účelom stretnutia občanov k problematike poplatkov za odvoz odpadov, ktorej tiež nebolo vyhovené.

Podľa názoru odporcu obmedzenia uplatnené voči navrhovateľom na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 26. júna 2000 nemali pôvod v ich pohlaví, rase, farbe

pleti, jazyku, viere a náboženstve. Pritom je pravdou, že navrhovatelia sú členmi mimovládnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny – DES. Odporca však nevidí žiadnu súvislosť medzi príslušnosťou navrhovateľov k tejto organizácii, ustanoveniami rokovacieho poriadku, sťažnosťou navrhovateľov na nesúlad rokovacieho poriadku so zákonom a porušením ich základných ľudských práv. Tvrdenia navrhovateľov o primátorovi sú účelové, pričom navrhovatelia nenapádajú rozhodnutia primátora, ale uznesenia mestského zastupiteľstva, teda iného orgánu miestnej samosprávy.

Treba konštatovať, že navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Nepreukázali totiž, že by naozaj uznesenie mestského zastupiteľstva zo dňa 26. júna 2000 súviselo s ich príslušnosťou ku mimovládnej ochranárskej organizácii a s ich environmentálnym zmýšľaním. Ide iba o ich tvrdenie, ktoré nepreukázali dostatočným spôsobom. Naopak, je treba prisvedčiť odporcovi, že predmetom konania nie je rozhodovanie primátora, ale poslancov mestského zastupiteľstva.

Na základe listinných dôkazov, ako aj videozáznamu, ktoré v tejto súvislosti navrhovatelia predložili, nemožno vyvodiť záver o preukázaní tvrdenia navrhovateľov, že došlo k porušeniu čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy.

Za uvedeného stavu nebolo možné vyhovieť ústavnej sťažnosti v časti, v ktorej žiadali navrhovatelia vysloviť porušenie čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy.

S poukazom na vyššie uvedené a vzhľadom na to, že uzneseniami Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom č. 29/2000 zo dňa 27. apríla 2000 a zo dňa 26. júna 2000 došlo k porušeniu čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 13 ods. 2 v spojení s čl. 26 ústavy, čl. 1 ústavy, ako aj čl. 10 ods. 1 Dohovoru, bolo potrebné, aby ústavný súd uvedené uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 zákona o ústavnom súde zrušil.

